

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/2625/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kvk.V.39.187/2024/2. számú végzése alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (Dr. Gyöngyi István ügyvéd, Gyöngyi István Ügyvédi Iroda) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. §-a, 27. §-át megjelölve, valamint a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 233. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Indítványában a Kúria Kvk.V.39.187/2024/2. számú végzése alaptörvényellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapját képező ügy tényállása szerint az indítványozó (az alapul fekvő bírósági eljárás kérelmezője) az Európai Parlament tagjainak, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők – közös eljárásban, 2024. június 9. napjára kitűzött – 2024. évi általános választásán Teresztenye községben független polgármesterjelölt és egyéni listás jelölt volt; polgármesterjelölt volt továbbá egy másik személy, aki jelenleg is a település polgármestere.
- [3] A Teresztenye Helyi Választási Bizottság (a továbbiakban: HVB) megállapította, hogy a választás eredményes volt, a megválasztott polgármester a másik jelölt, a korábbi polgármester lett. Az indítványozó a HVB 16/2024. (VI. 10.) számú, a választás eredményének megállapításáról szóló határozatával szemben fellebbezést terjesztett elő. Az ennek folytán eljáró Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Területi Választási Bizottság (a továbbiakban: TVB) a 129/2024. (VI. 14.) számú határozatával az indítványozó fellebbezését érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

- [4] A jelen ügy alapját képező kifogást egy magánszemély – aki egyben az indítványozó házastársa és a HVB delegált tagja (a továbbiakban: kifogástevő) – nyújtotta be 2024. június 11-én 23 órakor.
- [5] A kifogástevő előadta, hogy a választás napján a HVB delegált tagjaként a személyi igazolványok és lakcímkártyák ellenőrzése során, illetve személyes tapasztalatai alapján úgy látta, hogy a választás napját megelőző hetekben, napokban a településen létesített állandó lakóhellyel rendelkező személyek érkeztek szavazni, megtartva a tényleges tartózkodási helyük szerinti lakcímüket. Így a település elkövetkező 5 évről olyan személyek döntöttek, akik eddig sem éltek ott és ezután sem fognak ott élni, valamint a házastársának, mint polgármesterjelöltnek ezáltal esélye sem volt a választáson. A kifogás szerint a jóhiszemű és rendeltetészerű joggyakorlás követelményébe ütközik, ha a választópolgárok száma ilyen nagymértékben megnövekedik a szavazás előtt, egyoldalúan a másik induló hátrányára.
- [6] A HVB a 18/2024. (VI. 14.) számú – a kifogástevő részvételével meghozott – határozatával az indítványozó házastársának mint kifogástevőnek a kifogását érdemi vizsgálat nélkül elutasította, a rendelkező részben feltüntetve, hogy a határozattal szemben fellebbezésnek nincs helye, mert a kifogástevő a HVB tagja.
- [7] A HVB határozatával szemben mind a kifogástevő, mind az indítványozó fellebbezést terjesztett elő. Az indítványozó a fellebbezésében kérte, hogy a TVB a kifogásban foglaltak érdemi vizsgálatát végezze el.
- [8] A TVB a 152/2024. (VI. 19.) számú határozatával a kifogástevő fellebbezését érdemi vizsgálat nélkül elutasította, míg az indítványozó által támadott HVB határozat rendelkező részét megváltoztatta a fellebbezési jog biztosítására vonatkozó záradék feltüntetésével, és a HVB határozatát a megváltoztatással nem érintett részében helybenhagyta.
- [9] Az indítványozó a TVB határozatával szemben – jogi képviselője útján – törvényes határidőben bírósági felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, melynek folytán a Kúria a jelen ügyben támadott Kvk.V.39.187/2024/2. számú végzésével a TVB 152/2024. (VI. 19.) számú határozatának bírósági felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érintette, a felülvizsgálati kérelemmel támadott részének a HVB 18/2024. (VI. 14.) számú határozata helybenhagyásáról szóló rendelkezését megváltoztatta és az indítványozó mint kérelmező fellebbezését érdemi vizsgálat nélkül elutasította. Ezt meghaladóan az indítványozó mint kérelmező bírósági felülvizsgálati kérelmét érdemi vizsgálat nélkül elutasította. Indokolásában többek között kimondta, hogy a kifogás érdemi vizsgálat nélküli elutasításáról rendelkező határozatot a kifogástevő sérelmezheti, arra a kifogástevőtől különböző személy nem jogosult a polgármesterjelölti vagy képviselőjelölti minőségének ellenére sem, mert a Ve. 221. § (1) bekezdése szerinti érintettsége nem áll fenn.

- [10] 2. Az indítványozó a fenti előzményeket követően fordult az Alkotmánybírósághoz, kérve a Kúria Kvk.V.39.187/2024/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [11] 2.1. Kérelme indokolásaként az ügy előzményeit ismertette, illetőleg arra hivatkozott, hogy szemben a Kúria végzésének az indokolásával, álláspontja szerint érintettsége a bírósági felülvizsgálati kérelem benyújtása tekintetében fennáll. Ennek alátámasztásául utalt a Kúria támadott végzésének [24] bekezdésére is, melyben a Kúria kimondta, hogy a TVB határozatának volt olyan rendelkezése, melyet az indítványozó mint kérelmező támadhatott a bírósági felülvizsgálati kérelmében, e tekintetben az érintettsége a bírósági felülvizsgálati kérelem benyújtására fennállt. Ezzel szemben az Indokolás [27] bekezdés rögzíti, hogy a Ve. 222. § (1) bekezdésében írt érintettség akkor állapítható meg, ha az állított jogsérelem a kérelmező saját jogaira és kötelezettségeire közvetlenül kihat, így a közvetlen érintettség a kérelmező esetében nem állt fenn. A Kúria érvelésével ellentétesen az indítványozó szerint az érintettség akkor áll fenn – figyelemmel a 3081/2014. (IV. 1.) AB végzésre is –, ha a választási ügy, illetve a választási bizottság határozata befolyással van a kérelmező jogi helyzetére, hatással bír jogaira. Álláspontja szerint a Ve. 221. § (1) bekezdését nem lehet úgy értelmezni, hogy a támadott határozat egyik rendelkezése tekintetében fennáll az érintettsége, másakra nem. Kifejtette továbbá, hogy amennyiben a Kúria jogi érvelése téves, akkor a jogbiztonság is sérül. Azzal ugyanis, hogy a Kúria egy jogszabályi rendelkezést tévesen értelmez, sérti a tisztességes eljáráshoz való jogát is.
- [12] 2.2. Saját érintettségének állításán túl az indítványozó a házastársa mint kifogástevő jogorvoslathoz való jogának sérelmére is hivatkozott: szerinte a TVB határozat téves jogi érvelése és téves jogorvoslati kiiktatása megfosztotta a kifogástevőt a jogorvoslathoz való jogától és a tisztességes eljáráshoz való jogát is sértette.
- [13] 3. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e az Abtv.-ben foglalt, a panaszok befogadhatóságára vonatkozó kritériumoknak.
- [14] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság tanácsa mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, ezek között a 26-27. § szerinti érintettséget, az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmét, valamint a 29-31. § szerinti feltételeket. A (3) bekezdés úgy rendelkezik, hogy a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.

- [15] A Ve. 233. § (1) bekezdése szerint a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz a sérelmezett döntés közlésétől számított három napon belül nyújtható be az Alkotmánybírósághoz. A (2) bekezdés kimondja, hogy az Alkotmánybíróság a Ve. alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panaszról a beérkezésétől számított három munkanapon belül, a befogadott alkotmányjogi panaszról további három munkanapon belül dönt.
- [16] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó jogi képviselője az alkotmányjogi panaszát 2024. június 27-én, határidőben nyújtotta be a Kúriához.
- [17] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, az 52. § (1b) bekezdése pedig meghatározza, mikor tekinthető a kérelem határozottnak. E rendelkezés alapján az indítványozónak a konkrét ügyben egyértelműen meg kellett volna jelölnie *a)* azt az alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza; *b)* az eljárás megindításának indokait, alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét; *c)* az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntést; *d)* az Alaptörvény megsértett rendelkezését; *e)* az indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével; valamint *f)* a kifejezett kérelmet a bírói döntés megsemmisítésére, illetve az Alkotmánybíróság döntésének tartalmára.
- [18] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg a határozott kérelemre vonatkozó, az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében meghatározott követelményeknek. Az indítványozó megjelölte ugyan az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó rendelkezést (még ha tévesen az Abtv. 26. §-ára is hivatkozott a helytálló törvényi rendelkezés mellett), megjelölte a támadott bírói döntést, kérte annak megsemmisítését, valamint a végrehajtása felfüggesztését, azonban az indítvány nem tartalmazza az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pont]. Az indítvány nem tartalmazza az Alaptörvény megsértett rendelkezését sem [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *d)* pont], továbbá nem tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e)* pont]. A fentiekre tekintettel az alkotmányjogi panasz befogadására és érdemi elbírálására nincsen lehetőség. Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a Ve. 233. § (3) bekezdése szerint a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasszal kapcsolatos eljárás során az Abtv. 55. § (3) bekezdése nem alkalmazható, így az ügyben hiánypótlási felhívásnak nem volt helye.

[19] 4. Az Alkotmánybíróság a fenti szempontokra figyelemmel az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt – az Ügyrend 5. §-a alapján eljárva – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h)* pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésében foglaltakra is, visszautasította.

Budapest, 2024. július 2.

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
tanácsvezető, alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró